

LIFE projekts

Ekosistēmu pakalpojumu pieeja teritoriju attīstības plānošanā

*Biedrība «Baltijas krasti» sadarbībā ar
telpiskās attīstības plānotāju Sabīni Zāģeri
projekta «LIFE Ekosistēmu pakalpojumi» ietvaros*

Darba process ...

Projekta materiālu apskats

Pasaules pieredzes apskats (publikācijas, prakse)

Rekomendatīva un saistoša rakstura normatīvā ietvara apskats

Vadlīniju projekts – dokuments
(bāze pieejas integrācijai)

Plānošanas rīks
(praktisks instruments teritoriju plānošanas darba procesam)

Vadlīniju projekta saturs priekšlikums; principi un metodika, pamatojoties uz līdz šim veikto priekšizpēti

Vadlīniju projekta PROVIZORISKĀ struktūra

LIFE projekts

VADLĪNIJU PROJEKTA STRUKTŪRA

1. TEORIJA
Kas ir EPP, tās priekšrocības, aktualitāte, argumentācija, kādēļ izmantot
2. Rekomdatīvais un normatīvais ietvars (Visi līmeņi, hronoloģiska attīstība)
3. LR plānošanas sistēma un teritorijas – plānošanas līmeņi un adm. iedalījums
4. Pašvaldību tipoloģija pēc telpiskajām perspektīvām (LIAS>NAP>Reģionu IAS>Pašvaldību IAS)
5. Vispārīgās vadlīnijas EPP integrācijai teritoriju attīstības plānošanā un teritoriju attīstības plānošanā un uzraudzībā iesaistītās puses (atbildīgās institūcijas, speciālisti, ne-speciālisti – ekonomiski aktīvās sabiedrības grupas un mazāk aktīvie EP lietotāji)
6. Vadlīnijas iesaistītajām pusēm (VARAM, Plānošanas reģioni, Pašvaldības, Institūcijas, Uzņēmēji...)
7. Vadlīniju pārnese uz attīstības scenāriju modelēšanas rīku: principi rīka izveidei
8. Noslēguma secinājumi, rekomendācijas no konsultatīvās atbalsta grupas (ja būs)

VADLĪNIJU PROJEKTA STRUKTŪRA

1.	TEORIJA
Kas ir EPP, tās priekšrocības, aktualitāte, argumentācija, kādēļ izmantot	IETVARS –
TEORIJA &
REGULĒJUMS
2.	Rekomendatīvais un normatīvais ietvars (Visi līmeņi, hronoloģiska attīstība)	
3.	LR plānošanas sistēma un teritorijas – plānošanas līmeņi un adm. iedalījums	
4.	Pašvaldību tipoloģija pēc telpiskajām perspektīvām (LIAS>NAP>Reģionu IAS>Pašvaldību IAS)	
5.	Vispārīgās vadlīnijas EPP integrācijai teritoriju attīstības plānošanā un teritoriju attīstības plānošanā un uzraudzībā iesaistītās puses (atbildīgās institūcijas, speciālisti, ne-speciālisti – ekonomiski aktīvās sabiedrības grupas un mazāk aktīvie EP lietotāji)	
6.	Vadlīnijas iesaistītajām pusēm (VARAM, Plānošanas reģioni, Pašvaldības, Institūcijas, Uzņēmēji...)	
7.	Vadlīniju pārnese uz atīstības scenāriju modelēšanas plānošanas rīku: principi rīka izveidei	
8.	Noslēguma secinājumi, rekomendācijas no konsultatīvās atbalsta grupas (ja būs)	

VADLĪNIJU PROJEKTA STRUKTŪRA

1. TEORIJA
Kas ir EPP, tās priekšrocības, aktualitāte, argumentācija, kādēļ izmantot **FONS -**
2. Rekomendatīvais un normatīvais ietvars (Visi līmeņi, hronoloģiska attīstība) **TERITORIJAS**
3. LR plānošanas sistēma un teritorijas – plānošanas līmeņi un adm. iedalījums **& ADRESĀTI**
4. Pašvaldību tipoloģija pēc telpiskajām perspektīvām (LIAS>NAP>Reģionu IAS>Pašvaldību IAS)
5. Vispārīgās vadlīnijas EPP integrācijai teritoriju attīstības plānošanā un teritoriju attīstības plānošanā un uzraudzībā iesaistītās puses (atbildīgās institūcijas, speciālisti, ne-speciālisti – ekonomiski aktīvās sabiedrības grupas un mazāk aktīvie EP lietotāji)
6. Vadlīnijas iesaistītajām pusēm (VARAM, Plānošanas reģioni, Pašvaldības, Institūcijas, Uzņēmēji...)
7. Vadlīniju pārnese uz atīstības scenāriju modelēšanas – plānošanas rīku: principi rīka izveidei
8. Noslēguma secinājumi, rekomendācijas no konsultatīvās atbalsta grupas (ja būs)

VADLĪNIJU PROJEKTA STRUKTŪRA

1. TEORIJA
Kas ir EPP, tās priekšrocības, aktualitāte, argumentācija, kādēļ izmantot
2. Rekomendatīvais un normatīvais ietvars (Visi līmeņi, hronoloģiska attīstība)
3. LR plānošanas sistēma un teritorijas – plānošanas līmeņi un adm. iedalījums
4. Pašvaldību tipoloģija pēc telpiskajām perspektīvām (LIAS>NAP>Reģionu IAS>Pašvaldību IAS)
5. Vispārīgās vadlīnijas EPP integrācijai teritoriju attīstības plānošanā un teritoriju attīstības plānošanā un uzraudzībā iesaistītās puses (atbildīgās institūcijas, speciālisti, ne-speciālisti – ekonomiski aktīvās sabiedrības grupas un mazāk aktīvie EP lietotāji)
6. Vadlīnijas iesaistītajām pusēm (VARAM, Plānošanas reģioni, Pašvaldības, Institūcijas, Uzņēmēji...)
7. Vadlīniju pārnese uz atīstības scenāriju modelēšanas – plānošanas rīku: principi rīka izveidei
8. Noslēguma secinājumi, rekomendācijas no konsultatīvās atbalsta grupas (ja būs)

VADLĪNIJAS – ADRESĀTI & FORMĀTS

IETVARS – TEORIJA & REGULĒJUMS

1.

Teorija:

Kas ir EPP, tās priekšrocības, aktualitāte, argumentācija, kādēļ izmantot

- Sasaiste ar projektā jau veiktajām aktivitātēm;
- Ieskats zinātniskajā literatūrā, ārzemju prakse (izstrādātās koncepcijas interācijai teritoriju attīstības plānošanā)

2.

Rekomendatīvais un normatīvais ietvars - pakārtoti līmeņiem, hronoloģiski:

- Pasaules, starpvalstu līmeņa vienošanās un regulējums
- Eiropas līmeņa vienošanās un regulējums
- Nacionālais regulējums
- Reģionālās rekomendācijas
- Voetēja līmeņa regulējums

3.

LR plānošanas sistēma un teritorijas:

- Plānošanas līmeņi: Nacionālais, reģionālais, vietējo pašvaldību līmenis
- Administratīvais iedalījums, specifika
- Ne-administratīvais iedalījums (īpašas nozīmes teritorijas)

FONS – TERITORIJAS UN ADRESĀTI

4. Pašvaldību tipoloģija pēc telpiskajām perspektīvām:

- Lavija 2030 un NAP 2020
- Plānošanas reģionu IAS
- Pašvaldību IAS --- Ainavu plāni

5. VISPĀRĪGĀS VADLĪNIJAS EPP integrācijai teritoriju attīstības plānošanā; Teritoriju attīstības plānošanā un uzraudzībā iesaistītās puses:

- atbildīgās institūcijas, speciālisti,
- ne-speciālisti – ekonomiski aktīvās sabiedrības grupas
- mazāk aktīvie EP lietotāji
- U.c. sabiedrības grupas

VADLĪNIJAS – ADRESĀTI UN FORMĀTS

6. Vadlīnijas iesaistītajām pusēm:

- VARAM, ZM, EM, LM, KM, ..
- Plānošanas reģioni,
- Pašvaldības, Institūcijas, t.sk. Izglītības iestādes, Uzņēmēji, NVO u.c.

7. Vadlīniju pārnese uz atīstības scenāriju modelēšanas - plānošanas rīku:

- ieteikumi rīka formātam, saturiskajai izveidei;
- ieteikumi lietošanas pieejai un rīka darbības principi

8. Noslēguma secinājumi, konsultatīvās atbalsta grupas rekomendācijas

**Principi un metodika,
pamatojoties uz līdz šim veikto
priekšizpēti**

**Teorija - pasaules prakse – principi – metodikas
shēmas**

Teorija - pasaules prakse

DIVI VIRZIENI:

Ekosistēmu pieeja

Ekosistēmu pakalpojumu pieeja

PLAŠA TEORĒTISKĀ BĀZE

VIDĒJI IZPLATĪTA STRATĒGIJU IZSTRĀDE EPP INTEGRĀCIJAI
RETA IEVIEŠANA PRAKSĒ (Aizmetņi UK pieredzē)

Pamatprincipi argumentācijai par temata aktualitāti

Divu galējību līdzsvarošana un vērā ņemama vispārējā tendence:

Saimnieciska rakstura un dzīvojamās vides saprātīga noslodze, resursu patēriņš, darbību intensitāte, atbilstīga teritoriju izmantošana, ņemot vērā ekosistēmu īpašības un iespēju robežas.

ĪADT UN KM sistēmas pilnveide, teritorijas sabiedrībai – adekvāta izmantošana laikā un telpā – intensitātes kompromiss caur vēlamiem scenārijiem, individuāla pieeja aktivitāšu plānojumā.

ADAPTĀCIJA klimata pārmaiņu draudu kontekstā + Resursu degradācija

EKOSISTĒMU PIEEJA

Ekosistēmu pieeja ir stratēģija integrētai zemes, ūdens un dzīvo resursu apsaimniekošanai, kas veicina aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu, ievērojot taisnīgumu (*ANO konvencija par bioloģisko daudzveidību, 1995*).

Vairāk sektoriāla pieeja ar mērķi saprātīgai resursu ieguvei un patēriņam.

Dalīti pa sektoriem ekosistēmu pieeja tiek izmantota izstrādājot stratēģijas:

Saimnieciskajām nozarēm – zivsaimniecībai, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai;

Vides pārvaldībai un vides problēmu risināšanai;

Sabiedrības veselībai;

Adaptācijai klimata pārmaiņu draudu kontekstā

EKOSISTĒMU PAKALPOJUMU PIEEJA:

Ekosistēmu pakalpojumu pieeja ietver ieguvumu, ko sabiedrība gūst no dabas resursiem novērtējumu un attīstības scenāriju modelēšanu, balstoties uz veikto novērtējumu.

Vairāk integrēta pieeja, fokusējoties uz ieguvumiem, grupējot pēc pakalpojuma veida.

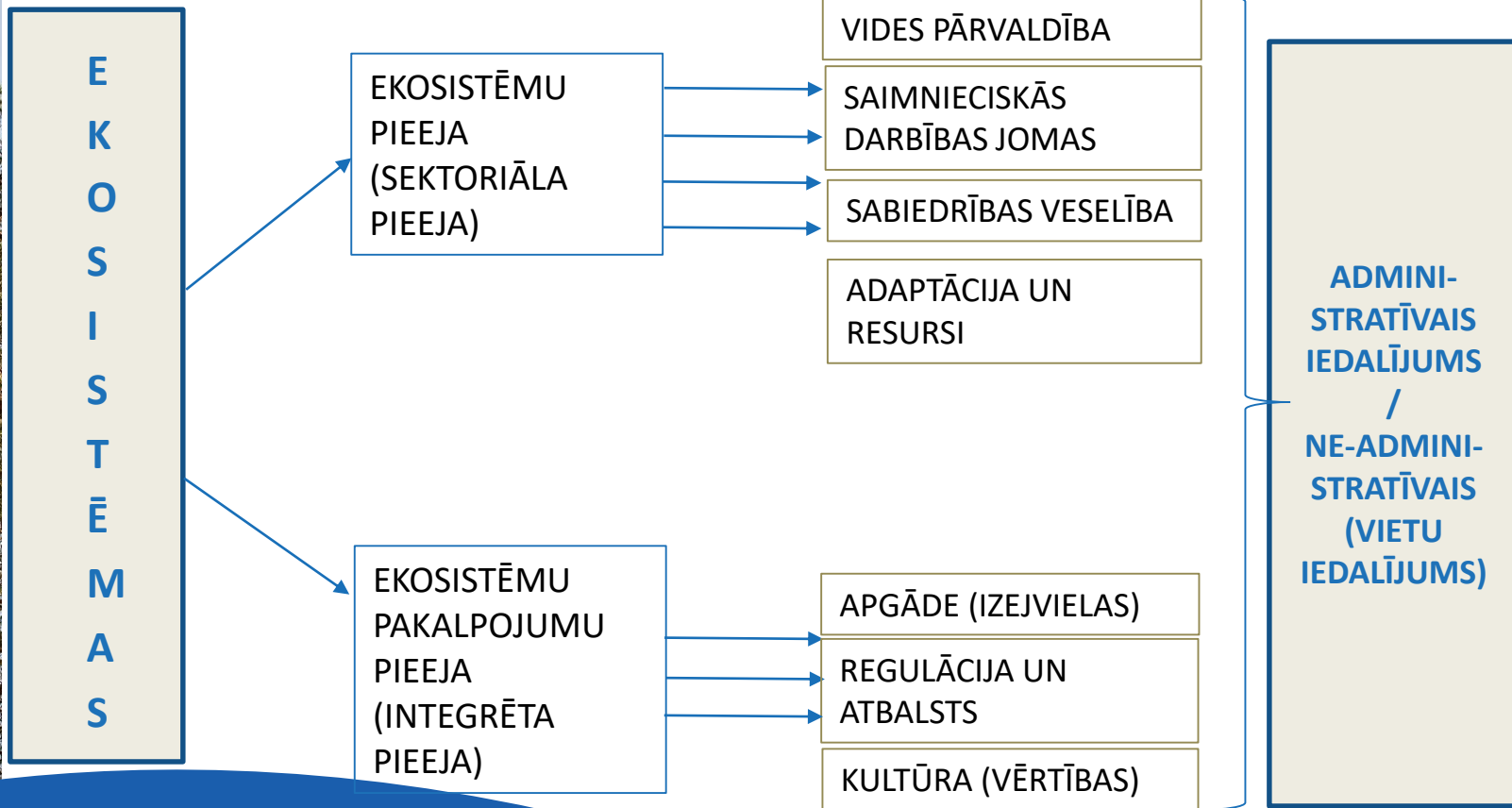
Dalījums:

Apgāde (izejvielas, resursi);

Regulācija un atbalsts (dabas procesu regulācija);

Kultūra (estētisks baudījums, garīga atjaunotne).

TERITORIJU KLASIFIKĀCIJA

PLĀNOŠANAS
SISTĒMA UN
TERITORIĀLAIS
KONTEKSTS

NACIONĀLĀ
TELPISKĀ
PERSPEKTĪVA
(LIAS 2030)

PLĀNOŠANAS
REĢIONU IAS

ĪADT UN KM

VIETĒJO
PAŠVALDĪBU IAS;
AP; TP

S A D A R B Ī B A

JAUTĀJUMI SARUNAI, DISKUSIJAI

TEMATA AKTUALITĀTE, ARGUMENTI

VADLĪNIJU PROJEKTS – SATURA UZTVERAMĪBA, ATBALSTĀMĪBA

PLĀNOŠANAS RĪKS – NEPIECIEŠAMĪBAS AKTUALITĀTE UN FORMĀTS

KĀDU SAG AidĀM?

Paldies!

LIFE projekts